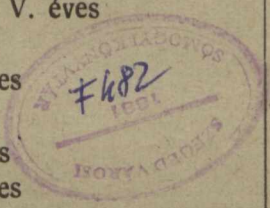

• MAGYAR
TANITÓJELÖLTEK
• LAPJA •

Szerkesztőbizottsági tagok :

Baja	Vargity Klára V. éves
Baja	Koszér Ferenc IV. éves
Budapest I. ker.	Balogh Béla V. éves
Budapest II. ker.	Sárközy Margit III. éves
Budapest VI. ker.	* * *
Budapest IX. ker.	* * *
Debrecen	Gulyás Anna IV. éves
Dombóvár	Berta Julianna V. éves
Eger	* * *
Eger	Merényi Hugó V. éves
Esztergom	Molnár Sándor V. éves
Győr	Bangha Kálmán V. éves
Jászbéreny	Kávási Ferenc V. éves
Kalocsa	Mózi Anna V. éves
Kalocsa	Wildmann Kálmán V. éves
Kisvárd	* * *
Kőszeg	Fülöp István V. éves
Kőszeg	* * *
Nagykőrös	Kiss József IV. éves
Nyiregyháza	Nagy Márta IV. éves
Nyiregyháza	Kazár Gábor V. éves
Pápa	Gyenge Biró Lajos V. éves
Pécs	Pirghi István III. éves
Sopron	Szüts Klára V. éves
Szeged	* * *
Szeged	Kürthy Elemér V. éves
Székesfehérvár	Kucsera Zsuzsanna III. éves
Veszprém	Dobsa Julianna V. éves
Zalaegerszeg	Szalai Edit IV. éves

Kérjük a többi intézetet is, hogy a szerkesztőbizottsági tagok nevét szerkesztőségünkbe minél előbb sziveskedjenek beküldeni.

A kiadásért és szerkesztésért felelős: Horváth B. Kristóf.

MAGYAR

TANÍTÓJELÖLTEK LAPJA

MEGJELENIK MINDEN HÓNAPBAN JULIUS ÉS AUGUSZTUS KIVÉTELÉVEL

ELŐFIZETÉS: EGÉSZ ÉVRE 2— P. EGY SZÁM 20 FILL.	FŐSZERKESZTŐ: GAZSÓ ISTVÁN TÁRSZERKESZTŐ: VORÁK JÓZSEF	SZERKESZTŐSÉG: KIR. KATHOLIKUS TANÍTÓKÉPZŐ INT. UJSZEGED.
--	---	--

Autó

száguld a szegedi tanyák közt, egyik iskolától a másikig. Egy csokoládészínű herceg ül benne, meg egy angol képviselő. A város tanfelügyelője kíséri őket. A ceyloni herceg a magyar tanyai iskolákat tanulmányozza. Vázol, fényképez, a tanyai kis magyarok füzeteiből, rajaiból, kézimunkáiból gyűjt. — Egy szóval tanulmányoz.

A szeged-köröséri iskolánál, a »trianoni bölcsek által kijelölt pompás nemzetközi úton« megfeneklett az autó. A közelben jurgoszláv »örház« van, csekély 30 határörrel. A tanfelügyelő odamegy hozzájuk és szerbül kéri őket, hogy segítsék az autót kiemelni. Semmi válasz. A tanfelügyelő megkérdi az örmestert, hogy talán nem tud szerbül.

— Dehogynem — vágja ki az.

— Hát akkor miért nem jöttök segíteni?

— Azért, mert minden idegent idehoztok és mutogattok bennünket, mint a pojacákat.

Hiába beszélt a tanfelügyelő, hogy egy ceyloni hercegen és egy angol úron kell segíteni, — akik nem őket, hanem az iskolákat nézegetik — nem mentek.

Ekkor érkezett két magyar csendőr, akik készségesen álltak rendelkezésre. S amikor az autóhoz értek, nagy munkában találták a szomszédos tanyai 81 éves Ágnes nénit. Ásójával serényen szedte a homokot a megrekedt autó kerekei alól.

A csokoládészínű herceg bámulva kérdezte, hogy ki hívta ide ezt az öregasszonyt és mit kell majd neki fizetni. A tanfelügyelő megmagyarázta az ámuló hercegnek, hogy Ágnes nénit senki sem hívta és bizonyára megsértenék, ha meg akarnák fizetni szívességét. Mert őt a szíve hozta ide, segíteni akart, mert mást bajban látott. Úgy, ahogy a magyarok tették évszázadokon át.

A ceyloni herceg lefényképezte Ágnes nénit, de az erődítmény előtt bámuló szerbeket is. Aztán jegyzett valamit a naplójába...

János bácsi

Bangha Kálmán V. éves, Győr

Künn vad vihar zúg. Mély barázdákat hasít a földre terülő hótakaró puha testébe. A hűvös, dühös szél tombolása néha-néha belesír egy-egy öreg, korhadt fa nyikorgása. Fent a szürke égen komor, nehéz fellegeket hajt, lassan, lomhán a dermesztő szél.

Hajnalodik. A kis falucska elhagyott utcáján egy tetőtől-talpig beburkolt sötét alak támolyog. Öreg, ráncos arcát kegyetlenül csapkodja a havas, metsző szél. Fagytól kéken szederjes ajkai közül tompa, krákogó köhögés tör fel.

Végre célhoz ér. Kopott, szakadozó ruhái közül, vesződve egy nagy kulcsot húz elő. Bedugja... nyikorog a kenetlen zár, majd halk kattanással kinyílik a kis falusi templom régi nehéz, tölgyfaajtaja.

János bácsi az, az öreg sekrestyés. Bemegy a szűk, dohos levegőjű sekrestyébe, előszedi a miseruhát. Egy ideig még tesz-vesz, porolgat, olajat önt az oltár előtt pislákoló öröklámpába, majd előveszi a falucska legpontosabb óráját. Megnézi. Fél hat. Lassan, fáradt, roskadozó léptekkel felballag a toronyba.

Fönt megrázkódik az arcába csapódó hideg levegőtől. Hosszan köhint, melléből akadozó, rejtelmes sipítással tör elő a levegő. Megragadja a kemény, jeges harangkötelet, elsőt húz hajnali misére, de látszik, hogy nehezeére esik. Ő azért csak húzza, csak húzza.

*

A halkán megcsendülő harangszó belesír a zúgó szélbe, hosszan, magasztosan. Hívogató szava szelek szárnyán elszáll, belopódik az apró nádfedeles falusi házikókba.

Szavára néhol buzgó fohász fakad az ajkakon, máshonnan meg jól beburkolózva elindulnak a templomba.

A harang meg csak szól, csak zúg, végül furcsa, szabálytalan csilingeléssel elhal mélabús kongása.

*

Az óramutató lassan, csendes ketyegéssel közeleg hat óra felé. Megelevenedik a templom környéke. Lassan, de egyre szaporodik a templom köré gyülekezők száma. Semmi nesz, csak a szél morgása hallatszik. A lépések tompa zaját felfogja az elterülő bársonyos hótakaró.

— Te vagy az, Ferke öcsém? — kérdi tőlem egy sötét alak, kiben hangjáról Kerekes Péter gazduramra ismertem.

— Én vagyok, Péter bátyám!

Az öreg ezzel tovább is ment és csakhamar beszédbe elegedett egy másik atyafival.

— Kutya égy üdő!

— Ühüm! — felelt a másik.

— Mán elállhatna. Ippen ölig mán belüle!

— Ölig ám!

— Úgy füttyül ippen, mint az én Janó szógám!

Rövid szünet... Majd újra Péter gazda hangját hallom.

— Szégín öreg Jánost bizton kifújja abbú a toronybú — szólt s közben újjával a torony felé bökött.

Mélyebb, dörmögő hang válaszolt:

— Szégín... Bizony, ölig löhet néki! De mán bé is kondíthatna. Ehun gyün az öspörös úr is!

— Dicsértessék! — mondta mindkettő kalaplevéve.

— Mán meg van az idő? — kérdezte Péter gazda.

— Igen. Már be kellett volna harangozni — szólt az esperes.

— Ejnye, ez a János! Mindig pontos volt. Mindjárt megnezem, mi van vele!

Ezzel el is vált a két atyafitól. Bent a sekrestyében nem találta Jánost.

— No, már biztosan fölment harangozni — gondolta. Várt pár percig. Semmi. Elmult öt perc... tíz, de bizony a harang nem szólalt meg. Ekkor már az összegyűlt hívek is türelmetlenkedtek.

Gyorsan felküldte az egyik ministráns fiút a toronyba, hogy nézze meg, mi van Jánossal?

A fiú azzal jött vissza, hogy a toronyban sötét van s nem látott senkit sem.

— Biztos elment valahová és még nem jött meg — mondta a híveknek, közben torkát valami rossz, szokatlan érzés szorongatta.

— No, menjen fel valaki beharangozni — folytatta kissé remegő hangon.

Ketter azonnal gyertyát gyújtottak és felmentek. A gyertyákkal ugyan nem sokra mentek, mert már a lépcsőn eloltotta a szél. Így hát a két atyafi sötétben botorkált lassan, bizonytalanul a meredek lépcsőkön. Végre felértek.

— No, húzd mán!

Biztatták egymást, közben mindketten a kötelet keresték a sötétben.

Amint így keresik a kötelet, egyikük valami puhára lépett.

— Te, Están!

— No, mi a?

— Itt valami puha van!

— Van ám a ménkű!

— Te, de én rálíptem!

A másik kissé megijedt, jó ideig hallgatott, majd később nekibátorodva így szólt:

— Hallám! Hadd tapintsam meg.

Ő is odalépett és érezte azt a puha valamit.

Rövid szünet... egyszercsak egyikük ajkát rémült, fojtott nyöszörgés hagyta el.

— János!

— Já...á...á...á...nos!

— János!

— János bácsi! — Mondták végre mindketten félelemtől elfuló hangon.

Igen. János bácsi feküdt ott meghalva, hidegen. Öreg ezerarcos keze görcsösen szorongatta a fagyos harangkötelet.

*

Világosodik. A sötét nyomasztó éjszaka, lassan nappali szürkületbe megy át.

Künn egyre zúg még a fagyos, dermesztő vihar. Gyászos melódiákat zengedez, amint átrohan a templomtorony rácsain.

Most lassan, búsan újra megcsendül a kis harang. Ezüstös lágyan muzsikáló hangja, szárnyalva száll az égbe költözött nemes lélek után.

Lent a templomban pedig mély szívből, lélekből fakadó áhítattal imát rebegnek az ajkak.

— Adj Uram örök nyugodalmat neki.

Kivül senki sem látja!

Hoffer József IV. éves, Pécs

Bensőmben forró kísértésláva
vulkánlik, tomból, sistereg, morog.
Magamban — kívül senki sem látja —
félelmetes tűzhányót hordozok.

S ha vad vagyok, mint az átok
és szilaj, mint a puszták bösz szele,
Istenkisértőn ingó szirtre állok
s kacéran nézek az örvény fele.

Ha úgy érzem, az életem börtön
fenekén való tunya) tespedés,
gát és akadály, minden a földön —
amit elérek, oly édes-kevés.

Mikor ökölbe szorul két kezem
s a magas eget fenýitem után
és könnyű szívvel bátran vétkezem —
nem érzek megbánást a bűn után,

Akkor bensőmből kísértésláva
az ellentállás kráter-peremén
áttört már. Kivül senki sem látja,
hogyan Bűn ül tort a lelkelem tetemén.

Az öreg Bite

Wéber István, V. éves. Szeged

Megborzongott a víz háta. Az öreg kiveszi a pipát a szájából, félretörli lelógó harcsabajúszát, homlokán összeráncolja a mély életbarázdákat, s elnéz nyugatfelé az égen. Most végigsikítja apró ravasz szemével a Holt Tiszát egész hosszában és bólingat. Figyelemmel szí egyet a pipáján, majd ismét a vizet nézi.

— Ugyan mit figyel.

— Nem zavarom. — Hosszú csend. Még mindig a vizet nézi. Már untam ezt a hosszú várakozást és köszönni akartam neki.

Megcsobbant a víz és egy nagy halfarok csapódott fel a víz színére, a túlsó part egyik kis öblében.

Azt hittem erre várt az öreg, de nem, még most is úgy áll ott, mint az előbb. — Már nem, megindult a csónak felé. A pipáját kiveri és zsebre teszi. Ez már munkát jelent. Belép a csónakba, mégegyszer a csobbanás helyére néz, felveszi az evezőt és a legnagyobb csendben evez. Messze elkerülve megy el az öböl előtt, s távolabb szinte nesztelenül áll meg a part közelében. Kilép a vízbe, a csónakot kihúzza a partra és elindul vissza az öböl felé. Megáll a parton, darabig vár, majd nagy óvatosan belép a vízbe. Egy-két lépést tesz, figyel, majd belenyújtja két karját. Tapogat. — Halad beljebb, majd jobbra a nád felé.

Hirtelen energikus mozdulattal emelkedik fel és kiemel a vízből a fejénél fogva egy kb. fél méter hosszú halat. De csak egy pillanatig látszik, mert a potyka egy erős farkscsapással kiugrik az öreg kezéből, mégegyszer csap a vízben és eltűnik.

Felmordult az öreg. A vízből kiálló fűzfacsonkot körüljárja, próbálja mozgatni és a fejét csóválja.

Kilép a vízből, feljebb löki kalapját és megindul a csónakkal visszafelé.

A parton vártam.

— Adjon Isten! Bite bácsi. — Nem szól semmit. Kilöki a csónakot. Odaáll mellém és ismét a vizet nézi.

— Mi volt az? — kérdem.

— Nem bírtam átfogni a farkát — volt a felelet.

Másnap délelőtt találkoztam vele. — Mi van a hallal Bite bácsi? — 8 kilós volt.

Valaki elment

Szücs Mária IV. éves, Sopron

Valaki elment és utána csend lett,
Halkan suhog a szél a fák felett.
Valami zizeg fájón, elhalón,
Hervad a levél a száraz avaron.
Valaki elment csendben, zajtalan,
Mosolygó arccal némán, hangtalan.

Elárvult sivár üres a helye,
Az élet, a derű elszállott vele.
Utána sóhaj, égő könny fakadt,
Mint árny, csupán az emléke maradt,
Valaki elment, örökre elment.

Turbék

Kiss József IV. éves, Nagykörs

Még a boldog, nyári nagyvakációban történt. A bólingató, lombos eperfa árnyékában olvasgattam. Közben arra gondoltam, hogy mivel töltöm el a délutánt. Egyszer csak nyílik a kiskapu, s egyik barátom lépett be rajta. Azt mondta, hogy délután kirándulhatnánk valahová. Eszembe jutott Turbék, mindjárt mondtam is, hogy menjünk oda. Kezet adtunk, hogy délután három órakor indulhatunk.

Három óra tájban el is indultunk. Jó melegen süttött az augusztusi nap, azért vígan mentünk kerékpárunkon, a cél felé. Négy óra után már ott voltunk a híres búcsújárárhelyen. Szerencsénk volt. Otthon találtuk a remetét, — így nevezik a templom-őrt — s mindjárt beszélgetni kezdtünk vele. Elmondta, hogy miről nevezetes a turbéki templom.

Nevét a török türbe — kömlék, mauzóleum — szótól nyerte. Mikor Szigetvár ostrománál II. Szulejmán szultán meghalt, belső részei itt temették el, testét pedig a vár elfoglalása után Konstantinápolyba szállították. Sírja fölé díszes emlékművet állítottak a törökök. Nagyon sok ideig török zarándokhely volt. A türbét a költő Zrínyi Miklós, a hős dédunokája seregével 1664-ben feldulta.

Tovább beszélgettünk a remetével. Elmondta, hogy a »Regnum Marianum« mindinkább terjedő szellemének megfelelőleg a »Turbé«-t Szűz Mária tiszteletére avatták fel. Így lett belőle katolikus zarándokhely.

Azutan belülről néztük meg a templomot. A hagyomány szerint a főoltár lépcsője alatt porladnak Szulejmán belső részei. A templom freskóját és oltárképeit Dorffmaister János, a XVIII. század legtermékenyebb művésze festette. Az egyik oltárkép — melynek címe Krisztus meghurcoltatása — állítólag Rembrandtól való.

Mikor a templomból kijöttünk, egy márványtáblát pillantottam meg az ajtó felett. A táblán török és magyar írás olvasható. A remete azt mondta, hogy 1913-ban a török kormány helyeztette a templom falára. A tábla felírata szóról-szóra a következő.

»Isten az élő és örökkévaló. Szigetvár ostromának idején, 974-ik esztendő Szefer havának 22-ik napján (1566. szept. 6-án) Ófelségének, az örökkévalóság házába költözött törvényhozó Szultán Szulejmán Khán gázinak fejedelmi szíve és belső szervei ezen a helyen temették el. Ahol egykor síremléke állott. Isten irgalmassága legyen vele!

Ahmed Hikmed bej budapesti főkonzulságának idejében állítattott fel az 1331-ik hidsrai esztendőben.« (1913. nov. 16.)

Még kevés ideig beszélgettünk a remetével, azután megköszöntük a felvilágosítást, elbúcsúztunk tőle, mivel már a nap is leáldozóban volt. Mikor falunkhoz közel értünk, megegyeszer Turbék felé néztünk s láttuk, hogy a lenyugvó nap visszaveti vörös sugarait a földre, mintha fájna neki itthagyni, nem látni egy éjszákára a bíborvörösbe burkolódzó gyönyörű tájat.

Poéta

M o n o l ó g

Hegedüs Klára III. éves, Zalaegerszeg

(A modern »Cilike«, jelen esetben preparina berohan a színpadra, kezében újságot lobogtat. Rendkívül izgatott. Leül, majd ismét feláll. A közönség felé:) Itt van ni! Most hozta a posta! Ebben van! A hír, dicsőség, minden! Megnézzem, ne nézzem? Jaj, de remegek... De ugy-e kérem, előbb el kell mondanom, miért ez a nagy izgalom! (Sóhaj.) Írtam. Verset írtam. Tehát költő vagyok! Költeményem, természetesen mennyei jó lett! S midőn befejeztem, éreztem, hogy fellángol lelkemben az alkotó, teremtő, költői tehetség! És ekkor merészet határoztam: Fenkölt gondolkodásom ékesen szóló tanjelét, a versemet lemásoltam a »pizskozatról« nehéz, merített papírra, ibolyakék tintával, gyöngyszem betűkkel. Majd elegáns borítékba téve, beküldtem a helyi lap szerkesztőségébe, hogy elbírálják és leközzöljék. Kérdezik önök, hogy miért nem az önképzőkörbe adtam be? Gondoltam, hogy Sári, a főbíró úgyis lefújja. Ő t. i. nem érti meg az igazi tehetségek munkáit. (Nézi az újságot:) És most itt a válasz... Érzem, valamí azt súgja, hogy jó hír áll a házhoz! Bátorság fel! Csitulj szivem csitulj... (Előre jön, nagy lendülettel szétnyitja az újságot:) Hallgassák kérem! (Olvassa:) »Szerkesztői üzenetek.« »Bánatos özvegynek« Nem az. »A suttogó baritonnak.« Ez se az. »Új gazdasági kibontakozás problémájához.« — No, mi jön még?! Hopp! Itt van! »Prepának«: Versét, mely csak az ábrándozó, romantikus bakfislány érzélgéseit trillázgatja nem közölhetjük; nem is buzdíjuk további írásra.«

(Az utolsó szavakat görcsösen tagolja, majd leejti az újságot és megsemmisülten roskad le a székre. Kis csend után felkel, s lassan jön előre). Hallották?... Ily szégyen!... Ilyen csalódás!... Ezt nem élhetem túl!... Ostoba, írigy férfiak nem ismernek el, engem!... A tehetséget!... (Kitorve) Ó, ez a nagyfejű szerkesztő! Ha most itt lenne, felfalnám! Igen, szeretném az egész világot laposra összenyomorítani! (Fölkapja az újságot és dühösen tépni kezdi) Te, te, rongy papír, hogyan tűrhetted meg, hogy oldaladon engem úgy megszégyenítsenek! Ne, ne neked! — (Kifáradtan:) Jaj, jaj de boldogtalan vagyok!... Nincs e földön vesztés, csak én!... Nincs vigasztalásom! Hol keressem?... (Gondolkodik, majd földerül az arca:) Hopp! Meg van! Petőfi kollégámat sem ismerték el diákkorában! Katona József »Bánk Bán«-ja sem került hozzáférő kezekbe. Az én művem sem... (Sóhaj) Hej, lángeszű emberek ez a ti sorsotok! Csak az asztaliótoknak dolgoztok. Halálotok után tudja meg csak az emberiség, hogy kik voltatok ti!

Én is így vagyok... Ez az én sorsom is... S majd ha az én

porhüvelyemet is elhagyja halhatatlan lelkem, akkor elolvassák műveimet, s látni fogják, hogy mit veszített bennem ez az árnyékvilág!... (Gondolkozik:) Mindennek oka, persze ez a szerkesztő! Ismerik önök ezt a prózai embert, ezt a szemüveges kígyót?... Igen? Akkor mindent megértetek! Azt meri kifogásolni, hogy versem érzelgős, romantikus! Hát vegyék tudomásul, én lírikus vagyok! Hát baj ez? Hát már líra sincs, semmi sincs? Hát az lenne helyes, ha az adóról, vagy a panamáról írnék?! — Jaj, milyen anyagias ez a világ! (Phátosszal:) Pedig éppen most volna szűkség a lírára, a költő magasszárnyalású vigaszára, hogy egy kissé kizökkentsük a szenvedő emberi társadalmat a szomorú valóságból. És mégsem értékelik a fiatal tehetségeket, s a költőnőket! Persze, mert nő vagyok!... Nekem is világboldogító céлом volt ezzel a költeménnyel. Hallják csak a címét: Hangok az éjszakában! (járkál, fel, alá:)

Hej, de sok örömet, elismerést, gratulációt vártam... Például, hogy az igazgató úr lehívat a tornaterembe, ahol az egész tanári kar és az összes növendékek előtt felolvassa költeményemet, a meghatottságtól reszkető szavakkal megdicsér és buzdít a további munkára. Erre a nagy kitüntetésre a lányok szívéből is elszáll az irigység, s mikor meglátják, hogy az önzetlen boldogságtól leheletszerűen könnyűvé válok. — (Kitárja karjait) akkor Duci és Durda vállakra emelnek és körülhordoznak a teremben, nagy éljenzés közepette. (Ábrándozva:) és én felejténém a keserves hónapokat; felejtve lenne a szekundák tömege, felejtve a sérelmek, félreértések zuhataga. Megbocsátának Bözsinek, Katónak; csak művészetem dicsfényében sütkéreznék!...

És most itt állok megsemmisülve, letört reménnyel... (Harciasan:) De ha már felvettem a hantot, pardon, a lantot, harcolni fogok vele! Nem engedem költői csillagomat letaszigálni a művészet egéről. Van akaratom és ez is valami! Hiába lesz a monoklis sárkányok ármánykodása, nem engedem magam felhúzni a fűzfára! Megmutatom, hogy egy e.....i preparina nem utolsó leány az irodalomtörténetben!

Hogy pontosan betartsam a költői formulákat, fohászt küldök múzsámhoz, Eratóhoz, a lírai költők segítőjéhez:

Múzsza, Múzsza,
Ne hagyd el a prepát,
Segítsd dicsőségre
e fűziapoétát!

Édes anyaföld

Pospéch Gitta III. éves, Veszprém

Báránnyelűk úsztak a napsugaras égen, s a búzatábla, mint valami arany folyó, rengett, hullámzott a vadvirágillatos szélben. Körös-körül csend volt, néma csend, meddig a szem ellát, mindenütt ez az egyforma, mégis változatos táj, csak itt-ott nyúlik a

magasba egy-egy gémeskút. Az út szélén egy fészület áll, s a rajta függő Megváltó szeliden néz le a lábai alatt hullámzó kalásztengerre. A rátűző nap megaranyozza, dicsfényt von a szenvedő Főre... A keresztől nem messze egy fához magas férfi támaszkodik, nézi, nézi a jólismert édes tájat, a messziről ide-tűnő kastély tornyát, s emlékei, mint pillangók, rajzanak körülötte; először szép hímes, vidám pillangók, aztán a gyász, a gond, sötét éjjeli lepkéi. Ez a föld, ez az aranykalászos rónaság az ő szülőföldje, s a távolba mosódó kastély az ő szülőháza. Itt éltek ősei fényben, gazdagságban, s még mikor ő megszületett, nem tudták, mi a gond, a bánat. De jött a háború fekete halálmadara, elvitte az édesapát, nagyobb testvért és hozott helyettük sok könnyet, sok gondot... Eladták az ősi kastélyt, el a kalászos rónát, el az erdőt, az egész ősi birtok idegené lett, ők pedig felmentek Pestre, hogy az édesanya a legkisebb fiút taníttathassa. Elvégezte a gimnáziumot és az egyetemre került. Ekkor már, mint egy szép tündérmesét, elfeledte gyermekkorát, nem vágyott már az aranykalászos rónára, nem akarta visszaszerezni az ősi birtokot, elfelejtett mindent... Elvesztette egyedüli kincsét a hitét is és Virágh Péter egyre mélyebbre csúszott a lejtőn. A szomorú öregasszony, aki annyi szépet és jót várt a fiától, egyszer csak lehunyta szemét, s most már igazán nem volt senki, aki Virágh Pétert megállítsa a lejtőn. Egyre mélyebbre, mélyebbre süllyedt, míg eljutott oda, ahol be kellett látnia, hogy eljátszotta két legdrágább kincsét, a becsületét és hitét.

Mint annyi más, ő is azt mondta, nincs más kiút, csak a halál. A pisztoly már meg volt töltve, mikor valami érthetetlen vágy fogta el szülőföldje után. Ugy érezte magát, mint a siralomházban. Az ő utolsó kívánsága az volt, még egyszer feküdni az illatos, puha pázsiton és nézni a ráhajló azurkék eget, fehér bárányfelhőivel. Nem bírt vágyaival, s most itt van, itt, ahol minden bokor, minden virág az elmúlt, édes szép gyermekkorról mesél. Most látta csak Péter, mit adott ő cserébe néhány léha esztendőért. Már bánta könnyelműségét, már jóvátette volna, de már késő, már nem lehet! Késő, nem lehet? Tekintete a keresztre tévedt, az isteni Arc oly szeliden, biztatóan nézett reá, s Péternek eszébe jutott egy mondat: »Ember, küzdj és bízva bízzál!« Megfogta a pisztolyt és messze, messze elhajította, maga pedig oda-borult a Keresztrefeszített lábaihoz és ott maradt sokáig.

A nap már alkonyulóba hajlott, amikor Virágh Péter felállt, megegyszer körülnézett, a vadvirágos, búzakalászos, édes anyaföldön és biztos, ruganyos léptekkel megindult egy jobb, szebb élet felé.

A hanyatló nap biborsugarai megaranyozták útját és harangvirágok biztató bátorító csengése kísérte lépteit.

Tanítójelölt testvérem! Veled, vagy nélküled?!

Ha mégy, feléjük...

Vorák József IV. éves, Szeged

Ha mégy, feléjük is beszólj,
hogy megvagyok még, élek hontalan,
kóborlok itt mint rossz, haszontalan
giz-gaz a tiszta szántóföldeken.

Csúszó, beteg indát ereszték,
nem nyughatom már itt se vesztég,
hogy fáj a hátam, rossz a derekam,
hiába festem titkon a hajam,
több ősz hajszálam van mint fekete

s van már talán úgy négy vagy öt hete,
hogy nem aludtam éjjel rendesen,

Csak hányódom, mint álmatlan beteg,
apró fehér kis tablettát szedek.
Semmit sem ér. . . .

Hát szólj pajtás helyettem,
nem lenne az tán senkinek baja,
husvét felé ha elmennék haza.

Évek sorsa

Berta Julianna V. éves, Dombóvár

A fekete nagy gép, zordon Idő
Vastengelyén a vén, rozsdás kerék
Sértő nyikorgással cammog elébb.

Vasfogai közt egy csont-bőr asszony
Ül. Szemében téboly lángja ég...
Rá a semmi szája vár, rikolt a gép:
1933! Elég!
S a sápadt nő, mint hosszú rémalak
Lassan lehull. Oh mily szegény falat
Az éhes semminek, mely élvezett
Már nem egyszer sokkal pompásabb
[éveket.

Sürget a tengely és egy mosolyos

Rózsásarcú lányka, kis szöszike
Pattan a forgó, ölő kerékre.

Vakító Újév, csábos Igéret
Sárga hajába markol a szél,
A távol ködéből már ballag a tél!
Ha ideér... Újév! halálról regél
Füledbe halkán, Hajad befesti
Fehér zúzmarával és lefejti
Szivedről a bizó réteget, mert
Igényt e haláltrónra új szöszí emelt.

S a fekete, nagy gép, zordon Idő
Vastengelyén a vén, rozsdás kerék
Sértő nyikorgással cammog elébb.

Szeretet-apostolok

Béres Géza II. éves, Sárospatak

Egy furcsa szerzet,
Szívük csordultig teli alázattal,
És megmossák szennyes lábadat.

És megcsodálad,
Ha ütleggel fizetsz a jóért,
Ők kérnek, üss egy másikat.

És bámulni fogsz,
Mert szívből jóra intenek,
Tanítva, esdve tégedet.

Ha koldus, árva vagy,
Testvér-baráttá tesznek,
És felszolgálják ételed.

Csendes a szavuk,
S ha szólnak szívből igazán,
A szívhez szólnak tiszta hangon

Az égbemennek
Egyszer csendes éjjelen,
Istent dicsérik béke-lanton.

A nagy Tisza

Schwartzkopf Antal IV. éves, Budapest

Alkonyodott. A lenyugvó nap aransugarai bíboros fényben ragyogtak a víz lassan fodrozó habjain. A parti cserjés szélén pislákoló tűznél két halász nyújtózott el a száraz fűvényen. Hallgattak. Hallgatták a folyó fájó sejtésekkel teli csendjét, mert haj, nagy dolog ám az, amikor a Tisza ilyen csendes.

— Te Mihály — szakítja meg a fenyegető csendet az egyik — hallottad?

— Mi az, András komám? — riad fel szomorkás melázásából Kerekes Mihály.

— Csak azt gondutam, te is hallottad... S hogy a másik nem felelt bánatosan folytatta. — ... azt a zajt. Olyan vót az, mintha nagy ütődés érte vóna a partot...

— Emlékszem má', Andris. Csak azt gondutam, aluszom.

— Menjünk nizzünk szíjjel...

Hosszú lenvászomból készült gatyájukat halászmódra felgyűrték s belegázoltak a folyó parti vizébe.

— Fátönk.

— Az á'.

— Jézus! má' két hüvelyknyit dagadt!

— Nízd, András, asztalláb.

— Csakugyan. Amott meg egy kapanyél.

— Te, Andris!

— No, Mihály!

— Ha átszakadt valahun a gát...!

— Jézusanyám..! Iccakára. Mi lesz a falubéliekkel?

A hullámok gyorsabban jöttek. Itt-ott szakadt a part... a távolból mind hallhatóvá váló morajlás zúgva közeledett...

— Elég erős a mi gátunk hékás?

— Ha az Isten akarja a vést, a gát lehet akármilyen erős...

— Isten? Nem a, hékás. Nem törődik a mivélünk.

— Nem jól látod, Mihályom: Az Isten törődik mivélünk, csak mi nem törődünk üvéle. Látod, oszt ú mégis akarja, hogy mi éljünk.

— Akarja-e? — nevetett fel keserűen Mihály. Hát azoknak ott arra fenn, akar-e jót? Hászen látod, elhordta a Tisza fájukat, bútorukat, mindenüket...

— Mink meg kifogdossuk a fát oszt elhasználjuk. Az Isten akarja-e ezt is?

— Úgy van, cimbora.

— Oszt, miér veszi el azoktól?

— Azok biztosan nem érdemlik meg.

— Azí gondolod, Ujlakon csupa bűnös ember lakik? Ott mindenkinek elvett mindenit.

— Tudod, az Isten sokszor próbára teszi a jót is.

A zúgás vészesen közeledett.

— Jézus, segíj! Mi az ott, András?

— Az a setét fót? Hótt ember...

— Öreg ember. Szegény öreg...

— Hát a többiek? Jézus, légy írgalmas!

— Vigyük a töltéshez.

A zúgás hatalmasan tört elő. Tajtékozó vízoszlop csapott a partnak. Utána még egy... még egy... harmadik... kicsapott a mederből. Zúgott... bögött... A cserjésnek csak a teteje látszott ki a vízből. Hatalmas fatörzseket, bútordarabokat, limlomokat vágtak össze-vissza a hullámok. Újabb víztömeg s a cserjés nem látszott... Víz mindenütt... Amarra egy keskeny sötét csík húzódik el: a töltés. Még azon nem csapott át a víz.

— Mihály, itt vagy mellettem?

— Itt, András. Csak öleld át jól azt a szálfát.

— Hát ilyen hamar ideért...

— Csak most meneküljünk meg... Otthon a feleségem, két szép jányom... jaj, sohse látom üköt...

— Csak bízzunk, Mihály... Isten segíts!

— András, elájulok... nem birom fogni... jaj.. se.. gics...

— Óh, Jézus...

András nagy erőfeszítéssel elérte szerencsétlen társát. Egy darabig tartotta valahogy, aztán elfogyott az ereje. Feje a vízbe hanyatlott... Ettől ismét magához tért. Csak legalább ezt az embert tudná megmenteni... Ha őt elsodornák a hullámok, az nem volna baj. Neki nincs senkije, őt nem várja senki otthon, de Mihályt...

— Én fogom eltartani a családját.

!Nagyot zökkent a szálfa, a töltésbe ütközött. András felkiáltott örömeiben:

— Hála, Jézus! Csakhogy itt vagyunk!

Mihályt lefektette a töltés tetején. Hozzákezdte dörzsölni a szíve tájékát. Előbb alig-alig pihegett, aztán gyorsabban lélegzett s végül felnyitotta a szemét.

— Julisom, Jolikám, van Isten, megmentett. Hála Neki.

— Az Isten jó, csak tovább is bízzál.

A víz bömbölése megszűnt. S mintha a víz felszíne megállapodott volna a töltés pereménél. A másik oldalon, ameddig a szem ellátott mindenütt víz csillogott.

A két menekült már a töltés tetején iparkodott a falu felé.

— Látod, milyen jó az Isten...

— Még nem menekültünk meg. Brrr... de fázom!

— Hűvös van s ingünk, gatyánk csupa víz...

— Csak má' otthon lennénk!

Alig-alig beszélgetnek. Néha meg-megállnak, hallgatóznak, hogy nem jön-e újabb áradás.

— A mi gátunk elég erős.

— Odaát vízben áll minden.
 — Mégis csak nagy az Isten hatalma.
 — Hát nagy — s az András szeméből két nagy fényes
 könnyecsepr gurult ki és sírásra görbült szája elzokogta: »Mi-
 atyánk, ki vagy a...«

Isten küldött

Nagy Gyula V. éves, Eger

Messziről jöttem, Isten küldött,
 Szenvedni, sírni, imádkozni,
 Emberrel szólni, harcban lenni,
 S megtisztult szívvel imát hozni.

Szenvedni küldött: kinörömmel,
 Csodával, fénnel, hazugsággal.
 Szenvedni küldött — s békét hozni
 Egy égbennyiflott olajággal.

S én szenvedek és imádkozom,
 S a béke csendben megvigasztal,
 És megnyugszom, mert Isten küldött,
 S mert bús szívemben szent malaszt
 [van.]

Jövék . . .

Gilicz Kálmán V. éves, Kőszeg

Jövék a Kis-Alföld rónáiról,
 Érett dal-kalász a kebelem.
 Halomra hullnak belőle a magvak,
 Ha kasza csattan alattuk: Szerelem!

Kéklőn ragyogó szem-nap érlelte
 Anyámadta drága vetésem.
 Vigan öntözték májusi záporok :
 Bánatom, kedvem, háborgó vérem.

Aratás láza glóriáz mostan
 Valaki megért hallgatagon.
 Aratunk. Mire a bűvös Hold feljő,
 Piros, forró dalommal betakarom.

Öt pengő

Balogh Béla V. éves, Budapest

Senkije sem volt. Ketten laktak egy tabáni, kormos kis szo-
 bában: ő és a nyomor.

Kora reggel: tanult. Azután iskolába ment. Amig hazafelé
 jött, az úton: tanult. Átjárt a Belvárosba tanítani. Ilyenkor úr-
 nak érezte magát. Felvette kopott, apjától örökölt, sújtásos fekete
 kabátját, megigazította aranyrojtos petőfynyakkendőjét. Magával
 vitte Frank-Drozdy neveléstanát. Tanult. Hazafelé: tanult... Ott-
 hon: tanult... Ha szép idő volt, elment a németvölgyi temetőbe.
 És ott is tanult... Fizikát... Pedagógiát... Kémiát, Azután
 hazament. Vacsorázott. Kenyeret. Tanult... Tíz óra... Tanult,

Tizenegy... Tizenkettő: tanult. Lefeküdt. Valami imafélét mormolt félálomban, amit még édesanyjától tanult inges gyerek korában. Azután álmában mormolta a pedagógiát: »A népiskola célja a hazának erkölcsös, vallásos, értelmes és öntudatosan hazafiús polgárokat nevelni...«

Négykor fölkelt. Tanult.

És ez így ment már negyedik éve. Tanulás... Tanítás... Munka, munka... Egy csepp szabadidő sem... Kevés alvás... Munka, munka... Tanulás!... Tanulás! Agypattanásig tanulás! Holtfáradtan az ágyba zuhanni... Reggel munka!... Tanulás!...

És mégis jól érezte magát. Boldog volt. Fűtötték az ideálok... Az eszmék... A gyermekimádat... Az iskolában érezte magát legjobban. Megenyhült. Megpihent. Elfelejtette a robotot... Mint-ha templomban lett volna. A gyermek kacagása léleksímogató orgonaszó. Szerette a gyerekeket. Köztük ő is annak érezte magát. Gyerckek. Bolondos, kacagó nagy gyerekek. És a gyerekek szerették. És ő boldog volt, mert szerették.

Minden hónap elsején kapott a tanításért negyven pengőt. Negyven pengőt!... Mindig két huszast. Szépen kisímította, pontosan összeillesztette és összehajtotta, hogy a sarkai fedjék egymást. Elrejtette a belső zsebébe. Egész úton tapogatta, simogatta. Huszat a fekete, szoros odúért fizetett, tizennyolcért az internátusban kosztot kapott. Maradt kettő. Elzárta a fiókjába...

A vasárnap kétszeres ünnepe volt. Csak délelőtt tanult. Reggel négytől. Délután írt. Írt. Verseket. Novellákat... Beküldte a Magyar Tanítójelöltek Lapjának. Megdicsérték, leközlötk. Beküldte a Pesti Hirlapnak. Kinevették... De ő csak írt... írt.

Moziba, színházba nem járt. Csak kétszer ment el egy évben. Félévkor és év végén, mikor tiszta jeles értesítőjét és bizonyítványát megkapta. Még egészen jól emlékezett rá, elsőben a Hindu síremléket látta. Meg a Bánk bánt, a Nemzetiben. Másodikban valami modern szerelmes darabot látott. Az alapgondolat szép volt, de nem tetszett a női főszereplő. El is felejtette a címét. Harmadikban a Néma Embert látta az Új Színházban.

* * *

Ünnepnap volt. Értesítőkiosztás. Természetesen jeles volt. Örült neki. De természetesnek vette, mert már megszokta. Nem annyira ez emelte ünnepnappá a fagyos, ködös februáreleji napot. Ennél sokkal nagyobb öröm is érte. Egy meséjét egyik gyermeklap leközlölte. És kapott öt pengő »írói tiszteletdíj«-at. Igen. Írói tiszteletdíjat. Ez volt a szelvényre írva. Öt pengő... Szép, tiszta, ragyogó ötpengős... De ő ezer, százezer pengőnek érezte, mert első írói tiszteletdíja volt. Magasbaszárnyaló felbuzdulás dobbant föl a lelkében. A jövő. A szép reményekkel teljes jövő. Látta magát sasszárnyakon... Hírnév... Koszorú... Dicsőség...

Egészen beleszédült.

Kezébe vette az ötpengőst. S a koronát tartó két ezüstangyal

úgy mosolygott. Hová tegye?... Mire költse?... Szorongatta. Átmelegedett a kezében. Másik kezébe vette. Forró volt.

Ellhatározta, hogy elmegy a képzőslányok táncestélyére. Igen. Elmegy. Színház helyett... Az ötpengőssel.

Lázasan öltözködött. Magára cibálta egyetlen épmellű fehér ingét. Megfésülködött... Nem tetszett a frizurája... Újra fésülködött. Felvette apjától örökölt, fakult ferencjósokáját. Zsebébe tette a csillogó ötöst. Csak úgy. Nem pénztárcába. Bal nadrágzsebébe. És elindult az Alagúton át. A Philadelfia-kávéház előtt ment el. Ott szokott ülni az ablaknál Szabó Dezső. Megnézte. Nem volt ott.

Melegítette az ötpengős. Ahogy lépett, szépen símogatta combját. Ő is megsímogatta kívülről a nadrágzsebét. Örült... Képzletben már keringőzött... Mit fog venni a büffében?... Mogyorósat. Igen. S eszébe jutott a vacsorája: kétnapos kenyérdarab.

A Lánchídon ment. Kegyetlen szél fúj. Felhajtotta a gallérját. Az egyik hídpilléernél a kiszögelésnél egy koldúsasszony didergett. Alig volt rajta rongy. Mellén melengette kis fiát teste melegével...

És összekeveredett fejében a mogyoróstorta, meg a szárazkenyér... A bál... A tánc... A keringő, meg a köldúsasszony... És az ötpengős egyszerre hideg lett a zsebében. Fagyasztóan hideg. Nehéz lett. Majd kitepte a zsebét. És a szívét is elnyomta valami, mintha zöld birsalmát evett volna. Feldobbant a szíve nagy, könnyfacsaró dobbanással. Valami meleget érzett belül. Nagynak érezte magát. Egy fejjel magasabbnak. Zsebébe nyúlt. Odaadta az ötpengőt. Visszafordult. Hazament... S olyan vidámnak, jószágosknak látta az emberek arcát. Mindenki mosolygott, akivel találkozott...

A palkózás (Vasmegyei nyelvjárás.)

Fülöp István V. éves, Kőszeg

Népszokásaink egyik legszebb és legtartalmasabb motívuma. Valószínű, a középkori »misztérium-dramából« veszi eredetét. Azonban, sajnós, ma már lassan kikopik e szép szokás az egyszerű nép lelkéből. Mindig jobban emészti, marja a túl-modern élet »kultúr-rozsdája«.

Karácsony napját megelőző héten kopogtatnak ajtainknál a »palkózók«. Amint az est ráborul a falura, megjelennek a tél rideg ölén, dideregve, fázva. Bebocsájtást kérnek. Oly szépen, illedelmesen esedeznek, hogy elmondhassák szívüknek egyszerű, de mégis magasztos játékát a kis Jézus tiszteletére. Ki ne engedné

be őket? Kinek ne nyílna meg szíve, a három örömet hirdető pásztor előtt? Hiszen oly kedvesen rebegi el fiatal lelkük.

Rendszerint csak hárman járnak palkózni, 10—15 éves fiúk. Kipett-kopott külsővel, hosszú kenderkóc-szakállal és bajusszal jelenik meg a kis szintársulat, kezükben hosszú »csiharral«. Szín-padi jelenetszerűleg adják elő. Egyenként lépik át a küszöböt s köszöntik a ház urát. Belép az egyik:

— Kuóbaszos juó estét gazda! Terítse asztóját fehér abrossza' mer' nem tuggya, micsoda önszakálas pásztorok lepik el a házat. Gyere be pajtás!

— Hopp tisztát juó estét gazda. Hun van az a szitykes-szutykos szuógálója, ha a konyhára be nem níztem vuóna, a pemet, meg a kurugla mind elégett vuóna!? Pazdergya legyen a helünk, feküggünk le pajtás!

(Mindkettő földre fekszik, pár percig mozdulatlanok. Fölbrednek.)

— Mit álmottá pajtás?

— Én azt álmottam, hogy a gazda egy rossz húszast adott. Hát te pajtás, mit á'mottá?

— Én meg azt á'mottam, hogy akkora szúnyokot láttam, hogy az egyik lába a megyehidi, a másik meg a betlehem-i templom tornyán vuót.

(Föllállnak, Éneklik a következőket.)

Bár csak előbb felébredtünk vuóna,

A kis Jézust megláthattuk vuóna!

Mo' csendült meg a fülembe,

A zangyal mondása,

Ma született a kis Jézus,

Barmok jászulyába'.

(Kívülről ének hallatozik.)

Öreg pásztor:

Pásztorok, pásztorok!

Mit cselektettetek?

Ho' juhaimakru',

Elfeledkeztetek!

(Belüjről felelnek:)

De mi azért

Nem filünk,

Nem filünk,

Nyáj nékün

Megilünk,

Ifjú pásztor született;

Isten bárányává lett.

Öreg pásztor bejön.

— Hopp tisztát juó estét gazda! Keetek ajtajában akkorát zökcentem, hogy a 100 mázsás lölköm majdnem kiszakadt. Hátik is itt vattok?

— Itt ám, öreg!

— Mellitek hatta nitva a zakó' kapuját?

— Kis István, a kis bojtár. Azt gondúta, ho' maj' a na' bojtár utána gyün, a' maj' beteszi.

— E'lopták a nyájamnak felét, melből 200 mázsa gyaptyút és 300 mázsa faggyút vártam. De ti azér' ne filletek. Nektek megadom a zalvást, de nem a zivást. Hátotokbú hatújjnyi szalonát hasítottok meg bocsokoromnak szíjját!

— Hány éves má' a' zöreg?

— Ha megérem azt a záldott kukoricakapálást, akkor leszek 365 éves.

— Juó megérte má' kend a zidőt!

— Meg is ettem kenyereimnek javát. No, de mos' má' mon'gyunk e' szép dalt a gazdának, meg a gazdaasszonnak.

(Mind a hárman énekelnek, körbe mennek a konyhán, hol a gerendát, hol pedig a földet verik.)

Nosza Palkó
 János, Bence,
 Juhász a bojtárja.
 Kelletök fő'!
 Zárjátok be,
 A fölsiges ajtót.
 Ho' min'nyájan
 Mehessünk,
 Ho' min'nyájan
 Virattára,
 A kis Jézus látására,
 Vissza is jöhessünk,
 Fújjadd te Palkó,
 Szép öcsém Jankó,
 Dudádat,
 Vesd a hátadra,
 Görcsös vállodra ;
 Bundádat.
 Hurka, kalbász szalona.
 Ha a gazda nyujtana,
 Illen szegény pásztoroknak
 Juó vuóna!
 E' korsó bor melléje,
 Ha a gazda töltene,

Illen szegin pásztoroknak
 Köllene.
 Örvendetes szerencsés juó éjszakát,
 Melben a világnak Megváltóját,
 Tiszta szüztől született
 Ki régen megigértetett,
 Immá' elküldetett,
 Immá' elküldetett.

Végén :

Agyon Isten bort, buzát, barackot,
 Kurta farkú malacot,
 Szekerünkbe kereket,
 Hordónkba feneket,
 Hadd ihassunk eleget.

Vagy :

Aggya Isten, hogy több karácson' estét
 is megérhessünk, de ne illen búval bánattal,
 de több örvendetes napokkal.

Vagy :

Pipát, puskát,
 Patrontáskát,
 Pár csutora á'domást.

Panaszkodni szeretne a lelkem

Steinbach Attila III. éves, Esztergom

Panaszkodni szeretne a lelkem.
 Már feszülnek is érző hurjai...
 Csak csendben akar ma dalolni,
 csak csendben;
 és imadalt az égbe küldeni.

Könnyes húrokon szól lágyan a dal,
 majd felzokog, vergődő ritmussal...
 zokog, sír, panaszodik;
 a húrokon vércsep gyöngyözik...
 A lelkem vonaglik.

Panaszkodni szeretne a lelkem,
 de elpattantak vérző húrjai...
 Nem tud már soha megszólalni,
 néma lett...
 Nincsenek dalai.

Akarsz egy jó barátot? Fizess elő lapunkra!

REJTVÉNY

Gosztola József IV. éves, Jászberény.

1				2	3	4	5	6	7		8	9	10	11	12	13
	■	■	■	14							■	15				
	■	16	■		■			■	17					●	18	
	■		■		■			■	■	■	19					
	■		■		■			■	20	21		■			■	
	■		■		■			■	22			■			■	
	■	■	23		■			■	24			■			■	
	■	25	■		■			■	26			■			■	
	■		■		■			■	■	■		■			■	
	■		■		■			■	27	28		■	■	29		
	■		■		■			■	30			■	31		■	
	■		■		■			■	32			■			■	
	■	■	■		■			■	33			■			■	
34	35	36			■	■	■		■	37			■		■	
38			●	39	40		41		■	■	■		■		■	
42		43			●	44		45	46	47		■			■	
48																

Vízszintes: 1. Költők; 14. A pásztorok hallották; 15. Idegen női név; 17. Okoskodik; 18. Segédige anagrammája; 19. Tápszer; 20. Rudyard Kipling-regény hős; 22. Becézett lánynév; 23. Felettünk van. 24. Massza; 26. Muta-tószó; 27. Disznó; 29. Terület-mérték; 30. Műveltető igeképző; 32. Vissza: árunak van; 33. Shakespeare-alak, fonet.; 34. Ilyen kalap is van; 37. Román pénz fonet.; 38. Volt vasúttársaság; 39. Atirta vala; 42. Öt személy jutaléka (ő=ö); 44. Erdélyi helység; 48. Vásárhelyi nevéhez fűződik;

Függőleges: 1. Ujévi jókívánat; 2. Történelmi esemény 1235-ben; 3. R. T. németül; 4. Hazánk északi részén fekszik; 5. Arzén jele; 6. Történelmi esemény 1038-ban; 7. Sok benne a só; 8. Bő táviratilag; 9. Kőtvény; 10. Kínai aprópénz; 11. Város Lengyelországban; 12. Angól számnév; 13. Tavaszszal minden iskolában van; 16. Most volt; 20. Nyereg része; 21. Varázsol; 25. Arad folyója; 27. Szégyel; 28. Sorozat más nyelven; 31. Hangya-fajta; 35. Eszt-ország esztül; 36. Bolygó; 40. Szám keverve; 41. Ekezetten: az áram teszi; 43. Ék. nélkül: mutatószó; 45. S B; 46. Hazárd — közepe; 47. Ige-kötő;

A mult számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése:

Vízszintes sorok: 1. Elme; 4. Alabama; 10. Kapa; 13. Ist; 15. Emeli; 16. Raz; 17. Sok kicsi sokra megy; 20. Öné ez; 21. Kasza; 22. Est; 24. Akó; 27. Tök; 29. Forrásvíz; 31. Atka; 33. Art; 34. Üteg; 36. Len; 37. Ami; 39. Leó; 41. Ágy; 42. A rendező; 43. Berkenye; 44. Tom; 45. Óta; 47. Aba; 48. Kel; 49. Orma; 50. Zén (néz); 52. Bőze; 53. A kárpótló; 54. Elf; 56. Ive; 57. Mea; 59. Égiek; 63. Tanfi; 65. Sok lúd disznót győz; 68. Est; 69. Ideát; 70. Ede; 71. Kelő; 72. Etelköz; 73. Igló.

Függőleges sorok: 1. Első; 2. Mi késik, nem mulik el; 3. Esket; 5. Lesi; 6. Ami; 7. Beszkárt; 8. Aló (mars); 9. Mike; 10. Kamat; 11. Az eső után köpenyeg; 12. Anya; 14. Tíz; 16. Rak; 18. One; 19. G. Z. K.; 23. Kozmetika; 24. Ara; 25. Ost; 26. Hiperbola; 28. Balaton; 30. Ógyeleg; 32. Teror; 35. Egyez; 37. Adó; 38. Iza; 39. Lea; 40. Oka; 46. Képvisel; 50. Zri; 51. Nőé; 54. Ego; 55. Felső; 57. Magdi; 58. A tő; 59. Esik; 60. Kút; 61. Üdít; 62. Intő; 63. Tte (ett); 64. Izsó; 66. Ide; 67. Zák (zsák).

Helyesen fejtette meg: Nagy I. IV. és Bálint K. IV. Szeged. Beküldték még: Jekő I., Molnár S.

A könyvjutalmat Nagy I. és Bálint K. nyerték.

Rejtvénymegfejtőknek: A megfejtést levelezőlapon is be lehet küldeni. — **M. S.** A két első nem felel meg, sok az anagramma. A harmadik jön.

Mindenkinek boldog újévet kívánunk, és itt is köszönjük azokat a jókívánságokat, amit mindegyik munkával terhes levélben olvastunk. — **Édes anyaföld.** Ez, így nem sok. Hamar végez, de azért jó stilusa van. — **Üzenet.** Jó, tetszik, de mondd meg neki Te, mi nem üzenünk. A másik is jó. A múltkor elkésett. — **Duduska.** Gyenge az előadás. Nincs csattanója. Utolsó idézet honnan? — **Fogócska.** A másikat jobbnak találtuk. Nagyon köszönöm az üdvözeteket és a kedves levelet. — **Címek nélkül.** Ezekből nem közölhetünk. A mi közönségünk egy kicsit »feljebb« valót kér. Küldj újabbakat és adj címet is nekik. Már máshol közölt verset

ne küldj be. — **Ima**. Szép, meleg, hazafias érzés, de nem költemény. A másik sem az. A vershez nem sokat biztatlak. Inkább prózát próbálj írni. — **Kovács Péter karácsonya**. Elkésett. Tudsz írni, csak vigyázz a kifejezéseidre. Zavaros mondatok néhol. Több drámaiságot a munkába! Örülünk, hogy Te is dolgozol közöttünk. — **Abafi**. Egyet sem találtam, amit közölhetünk volna. Az egyik csak rímes próza, a másik értelmetlen. Látszik, hogy vannak gondolataid, de verselni nem tudsz. Inkább prózával próbálkozz. — **Te ezt nem tudod...** Semmi. Zavaros, erőtetett. A másik későn is jött, de abban sem sok érték van. Hired kevesetmondó és (egy név közlése) nem közérdekű. — **Sakkverseny**. Ugyanazt mondom Neked is: nem közérdekű. Rendeztetek versenyt, írod a neveket, kik nyerték. Kinek közöljük? Ti úgy is tudjátok. Mi úgysem ismerjük egyiket sem. — Olyan híreket akarunk közölni, hogy mindenki érdeklődéssel olvassa közülünk. — **»Portó«**. Ez eljöhett volna a munkáva. Kár két 20 filléres bélyeggel ellátott levelet küldeni, amikor egy levélben is el lehetett volna küldeni, legföljebb 28 filléres bélyeggel. A tárgyra térve: a gondolat nem kivihetetlen és többé-kevésbé a gyakorlatban is megvan, csak kimondott és jellegzetes módja nincs nálunk. Ha jó ötlete van erre vonatkozólag is, azt hiszem, nem lesz akadálya, hogy megvalósítsuk. Szövegezz meg egy felszólítást, megokolással, indítvánnyal; esetleg közöljük. — **Római út**. Ha olvastuk volna, akkor felelhetnénk, mindenesetre, ha megérdemli, szívesen közöljük. — **Babuci**. Azzal, hogy a gyermeket bevezesd a történetbe, adsz az egésznek valami finom hamvasságot. Kár, hogy ebben a helyzetben rejlő hatást nem tudod kihasználni. Verseid közül a **»Jövék«** szép, tetszik, a másik kettőben is van gondolat és eredetiség. De a formára nagyobb gondot fordíts. Sokat dolgozz! — **Karácsonyi ajándék**. Kár, hogy elkésett. Kedves. Elteszem jövőre. — **Remény**. Van benne valami a székely balladák stílusából, de másképp még nem megfelelő. — **Agave**. Nagyszerű rímkészsége van és eredeti, de néhol még kiérzik, hogy kezdő. Kérjük a nevét! — **Magamról**. Jön. A mellékletet, egyrészt kevés pártoló hiányában, másrészt technikai okok miatt nem érdemes kiadnunk. — **Nem akarom, hogy lássatok**. Erőtlen versek. Van mondanivalója, sokat írjon! — **Szerkesztőbizottsági tagoknak** üzenjük, hogy a vásárolt jelvények árát és küldött lapok árát, (amivel nagyon sokan elmaradtak), minél előbb küldjék be! Ne akarjátok, hogy fennakadás legyen munkánkban.

